

Opis projektu badawczego

1. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy

dr hab. Damian Guzek, prof. UŚ

2. Tytuł projektu:

„Psi gwizdek” w cyfrowej sferze publicznej

3. Abstrakt

Projekt dotyczy strategii komunikacyjnych rozwijanych przez użytkowników mediów społecznościowych w odpowiedzi na tzw. komunikację „psiego gwizdka” w środowiskach cyfrowych. Komunikacja typu „psi gwizdek” jest tu rozumiana jako forma zakodowanego, pozornie neutralnego języka, który maskuje treści wykluczające lub wrogie, pozostając jednocześnie zgodny z algorytmami platform i praktykami moderacji. Projekt nastawiony jest na zbadanie, w jaki sposób tego rodzaju komunikacja krąży w cyfrowej sferze publicznej oraz jak kształtuje debaty polityczne, kulturowe i religijne w przestrzeni online. Propozycja jest współpracy skierowana jest do badaczy reprezentujących nauki społeczne i humanistyczne, których prace dotyczą polityki, społeczeństwa, kultury i religii, a także z matematyków i specjalistów w zakresie informatyki.

4. Krótki opis

Wychodząc od moich aktualnych projektów poświęconych zaufaniu do narzędzi cyfrowych w procesach politycznych (PODTRUST) oraz rosnącej roli influencerów w cyfrowej sferze publicznej (INFLUPOL), chciałbym zaproponować skupienie się na ogólnie ujmowanych strategiach interpretacyjnych i reakcyjnych użytkowników mediów społecznościowych wobec komunikatów typu „psi gwizdek” w przestrzeni cyfrowej. „Psi gwizdek” w klasycznym ujęciu można rozumieć jako formę języka orwellowskiego, polegającą na ukrywaniu uprzedzeń, wrogości lub treści wykluczających pod pozorem neutralnymi komunikatami, które pozostają zgodne z logiką algorytmów organizujących widoczność w przestrzeni platformowej. Tego rodzaju komunikacja umożliwia przekazywanie treści kontrowersyjnych w sposób trudny do jednoznacznego zakwestionowania na poziomie moderacji sieciowej.

Projekt koncentrowałby się na analizie tego, w jaki sposób użytkownicy rozpoznają, negocjują bądź ignorują zakodowane sygnały polityczne i kulturowe pojawiające się w przekazach influencerów, aktorów politycznych oraz mediów. Punktem wyjścia byłoby założenie, że analizowany fenomen nie funkcjonuje wyłącznie jako technika nadawcza, lecz jako relacyjna praktyka komunikacyjna, której skuteczność zależy od kompetencji interpretacyjnych odbiorców, ich usytuowania ideologicznego, doświadczeń platformowych oraz przynależności do określonych wspólnot afektywnych i dyskursywnych.

Pod względem metodologicznym projekt łączyłby analizę interakcji platformowych z jakościowymi badaniami odbiorców. Analiza komentarzy, memów, odpowiedzi wideo oraz praktyk udostępniania pozwoliłaby uchwycić, w jaki sposób zakodowana komunikacja jest kolektywnie odczytywana, reinterpretowana i przekształcana w działaniu.

W szerszej perspektywie projekt wnosiłby wkład do badań nad cyfrową polityką i mediami, przesuwając punkt ciężkości z intencji nadawców na sprawczość użytkowników jako twórców treści o charakterze politycznym, religijnym i kulturowym. Pozwoliłby także lepiej zrozumieć, w jaki sposób komunikacja warunkuje procesy polaryzacji, normalizacji radykalnych idei oraz mobilizacji i demobilizacji politycznej w środowisku platform społecznościowych.

5. Preferowane dyscypliny/wymagania

Do współpracy zapraszam badaczki i badaczy reprezentujących nauki społeczne oraz humanistykę, zajmujących się problematyką polityki, społeczeństwa, kultury i religii, a także specjalistów z obszaru informatyki. Zależy mi zarówno na osobach pracujących w paradygmatach jakościowych, ilościowych, jak i mieszanych, które byłyby gotowe wspólnie rozwijać i krytycznie przekształcać ten pomysł, a w dalszej perspektywie doprowadzić do przygotowania wspólnej publikacji.

Description of the research project

1. **First name, last name, academic title/degree**

Damian Guzek, PhD, DSc (Habil.)

2. **Project title**

Dog Whistle Communication in the Digital Public Sphere

3. **Abstract**

This project examines communicative strategies developed by social media users in response to so-called “dog whistle” communication in digital environments. Dog-whistle communication is understood here as a form of coded, seemingly neutral language that conceals exclusionary or hostile meanings while remaining compatible with platform algorithms and moderation regimes. The project addresses how such communication circulates within the digital public sphere and how it shapes political, cultural, and religious debates online. It is targeted at collaboration with scholars in the social sciences and the humanities whose work engages politics, society, culture, and religion, as well as with mathematicians and computer science specialist.

4. **Short description**

Building on my current research on trust in digital tools within political processes (PODTRUST) and the growing role of influencers in the digital public sphere (INFLUPOL), I propose a research focus on broadly understood communicative strategies developed by social media users in response to so-called “dog whistle” communication in digital environments. In a broader sense, dog-whistle communication can be understood as a form of Orwellian language that conceals prejudice, hostility, or exclusionary content beneath messages that appear neutral from the perspective of the algorithms organizing platform visibility. This mode of communication enables the circulation of controversial content in ways that are difficult to unequivocally challenge at the level of platform moderation.

The project would focus on analyzing how users recognize, negotiate, or ignore encoded political and cultural signals embedded in the communication of influencers, political actors, and media organizations. The point of departure is the assumption that this phenomenon does not operate solely as a sender-oriented technique, but rather as a relational communicative practice whose effectiveness depends on recipients’ interpretive competencies, their ideological positioning, platform-specific experiences, and their affiliation with particular affective and discursive communities.

Methodologically, the project would combine the analysis of platform interactions with qualitative audience research. Examining comments, memes, video responses, and sharing practices would make it possible to capture how dog-whistle communication is collectively decoded, reinterpreted, and transformed through everyday platform practices.

In a broader perspective, the project would make a significant contribution to research on digital politics and media by shifting analytical attention from the intentions of content producers to the agency of users as active interpreters and co-producers of social content,

particularly political, religious, and cultural content. It would also offer deeper insight into how encoded communication shapes processes of polarization, the normalization of radical ideas, and political mobilization and demobilization in platform environments.

5. **Preferred scientific disciplines/requirements**

I invite scholars from the social sciences and the humanities whose work engages politics, society, culture, and religion, as well as mathematicians and computer science specialists. I am interested in working with researchers employing qualitative, quantitative, and mixed-methods approaches who would be willing to jointly develop and critically refine this idea, with the longer-term goal of producing a collaborative publication.

dr hab. Damian Guzek, prof. UŚ

Badacz komunikacji cyfrowej, polityki i religii, związany z Instytutem Dziennikarstwa i Komunikacji Medialnej Uniwersytetu Śląskiego oraz z Departamentem Komunikacji Uniwersytetu Palackiego w czeskim Ołomuńcu. Absolwent politologii z dziennikarstwem i komunikacją społeczną oraz teologii na Uniwersytecie Śląskim. Stopień doktora uzyskał w 2015 roku na Uniwersytecie Śląskim, habilitację w 2020 roku na Uniwersytecie Warszawskim, a w 2022 roku zdobył PG Cert in Teaching and Learning in Higher Education na University of London.

Inicjator i dyrektor Centrum Badań nad Cyfrową Sferą Publiczną Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, w ramach którego kieruje polskimi zespołami badawczymi w międzynarodowych konsorcjach projektowych INFLUPOL (OPUS 28 + LAP/Weave) oraz PODTRUST (T-AP NCN). Członek Komitetu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach Polskiej Akademii Nauk, Komitetu Sterującego programu Monitoring Electoral Democracy (MEDem), zajmującego się rozwojem infrastruktury badawczej w obszarze studiów elektoralnych oraz analiz tekstów politycznych, a także Rady Doradczej Network for New Media, Religion and Digital Culture Studies. Ponadto uczestnik dwóch akcji COST oraz koordynator programu Media Ethics w ramach CEEPUS na Uniwersytecie Śląskim. Stypendysta Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla wybitnych młodych naukowców, Instytutu Szwedzkiego oraz programu NAWA „Zawadzka”.

Autor i współautor ponad 90 publikacji naukowych poświęconych badaniom nad mediami i platformami cyfrowymi, polityką oraz religią, w tym siedmiu monografiach naukowych (m.in. Cambridge University Press [w druku]; Routledge, Brill).

Po uzyskaniu doktoratu realizował badania w ramach Visby Post-doctoral Scholarship w Centre for Religion and Society na Uniwersytecie w Uppsali, a także uczestniczył w projekcie badawczym ESRC „Illiberal Turn” realizowanym w Loughborough University. Odbił zagraniczne staże i wizyty badawcze jako visiting fellow na Keele University (2015), University of Edinburgh (2018), Masaryk University w ramach projektu ERC DISSINET (2022) oraz na Uniwersytecie Palackiego w Ołomuńcu (2023). W przeszłości kierownik projektów badawczych Preludium NCN, OPUS 18 oraz T4ERI finansowanego ze środków programu Horyzont 2020.

W dotychczasowym dorobku badawczym wykorzystywał zróżnicowane podejścia metodologiczne, obejmujące m.in. analizy sieciowe, jakościowe analizy dyskursu w nurcie teoretycznej analizy dyskursu (DTA) oraz analizy zawartości.

Damian Guzek, PhD, DSc (Habil.),

A scholar of digital communication, politics, and religion based at the Institute of Journalism and Media Communication at the University of Silesia in Katowice (Poland) and the Department of Communication at Palacký University Olomouc (Czech Republic). He holds MA degrees in political science (with a major in journalism and social communication) and in theology from the University of Silesia. He earned his PhD in 2015 at the University of Silesia, completed his habilitation in 2020 at the University of Warsaw, and obtained a Postgraduate Certificate in Teaching and Learning in Higher Education from the University of London in 2022.

As founder and director of the Centre for Research on the Digital Public Sphere at the University of Silesia in Katowice, he leads Polish research teams within international consortia, including INFLUPOL (OPUS 28 + LAP/Weave) and PODTRUST (T-AP NCN). His academic service includes membership in the Committee on Social Communication and Media Sciences of the Polish Academy of Sciences, the Steering Committee of the Monitoring Electoral Democracy (MEDem), which focuses on developing research infrastructure for electoral studies and political text analysis, and the Advisory Board of the Network for New Media, Religion and Digital Culture Studies. His additional roles include participation in two COST Actions and coordination of the Media Ethics program within CEEPUS at the University of Silesia. His research has been supported by scholarships from the Polish Ministry of Science and Higher Education for outstanding young scholars, the Swedish Institute, and the NAWA “Zawadzka” program.

His publication record comprises more than 90 scholarly works on media and platform studies, politics, and religion, including seven monographs (among others Cambridge University Press [forthcoming], Routledge, Brill).

He has conducted postdoctoral research as a Visby Postdoctoral Scholar at the Centre for Religion and Society, Uppsala University, and subsequently participated in the ESRC-funded Illiberal Turn project at Loughborough University. He was a visiting fellow at Keele University (2015), the University of Edinburgh (2018), Masaryk University within the ERC DISSINET project (2022), and Palacký University Olomouc (2023). His previous project leadership includes grants funded by the National Science Centre Poland (Preludium, OPUS 18) and the T4ERI project supported by Horizon 2020.

His research draws on a wide range of methodological approaches, including network analysis, qualitative discourse analysis within the approach of Discourse-Theoretical Analysis (DTA), and content analysis.

